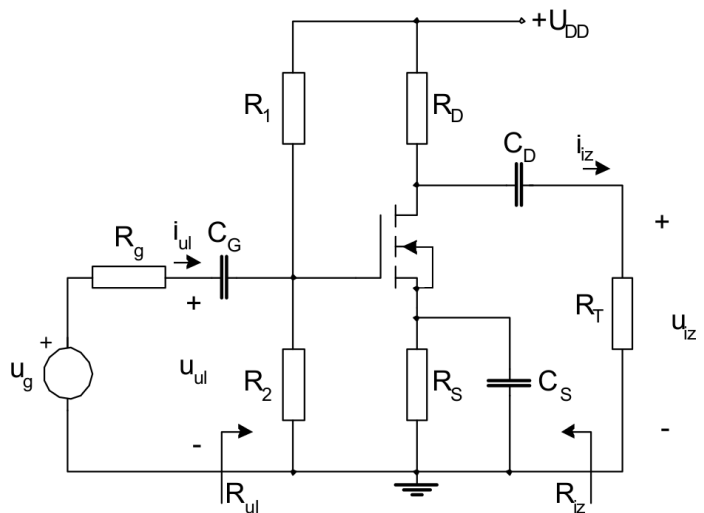

ZAVRŠNI ISPIT IZ ELEKTRONIKE 1

ZADACI

ZADATAK 1. Za pojačalo na slici zadano je: $U_{DD} = 12 \text{ V}$, $R_g = 500 \Omega$, $R_1 = 2200 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 820 \text{ k}\Omega$, $R_D = 1,8 \text{ k}\Omega$, $R_S = 560 \Omega$, $R_T = 3,3 \text{ k}\Omega$. Za n -kanalni MOSFET poznato je da je $U_{GS0} = 0,7 \text{ V}$, $K = 2,75 \text{ mA/V}^2$ te da je porast struje odvoda u zasićenju zanemariv ($\lambda = 0 \text{ V}^{-1}$).

- Odrediti statičku radnu točku (2 boda).
- Nacrtati nadomjesnu shemu pojačala za dinamičku analzu te odrediti naponsko pojačanje $A_V = u_{iz}/u_{ul}$ (4 boda).
- Odrediti ulazni otpor $R_{ul} = u_{ul}/i_{ul}$, izlazni otpor R_{iz} te strminsko pojačanje $G_M = i_{iz}/u_{ul}$ (2 boda).

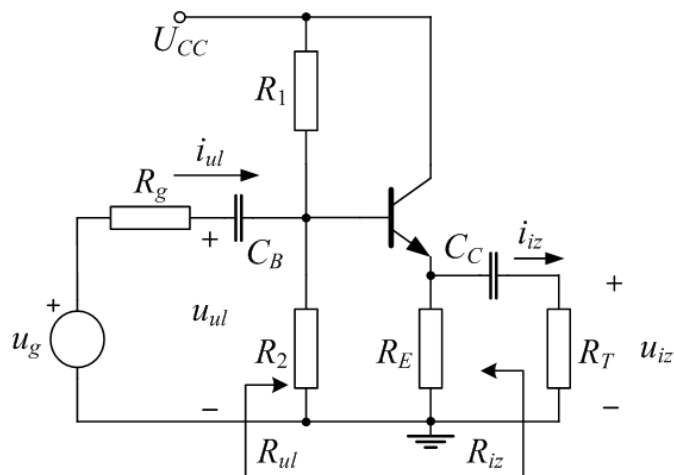
ZADATAK 2. Silicijski pnp tranzistor ima homogene koncentracije primjesa u emiteru i bazi iznosa $1 \cdot 10^{18} \text{ cm}^{-3}$ i $1,5 \cdot 10^{16} \text{ cm}^{-3}$. Pokretljivost manjinskih nosilaca u emiteru je $450 \text{ cm}^2/\text{Vs}$, a u bazi $260 \text{ cm}^2/\text{Vs}$. Rekombinacijska struja baze iznosi $I_R = 5 \mu\text{A}$, efektivna širina emitera $1,5 \mu\text{m}$, a vrijeme života manjinskih nosilaca u bazi je $0,2 \mu\text{s}$. Širine baze i emitera su puno manje, a širina kolektora puno veća od difuzijskih duljina manjinskih nosilaca. Površina tranzistora je 2 mm^2 . Naponi na spojevima su $U_{BE} = -0,5 \text{ V}$ i $U_{CB} = -5 \text{ V}$. Pretpostaviti $T = 300 \text{ K}$ i $I_{CBO} \approx 0 \text{ A}$.

- Izračunati koncentracije manjinskih nosilaca te skicirati njihovu raspodjelu u tranzistoru (označiti ravnotežne i rubne koncentracije manjinskih nosilaca u emiteru, bazi i kolektoru) i označiti sve komponente struja (3 boda).
- Odrediti efektivnu širinu baze (1 bod).
- Izračunati sve komponente struja tranzistora i ukupne struje emitera, baze i kolektora (3 boda).
- Izračunati faktore strujnih pojačanja α i β te faktor injekcije (1 bod).

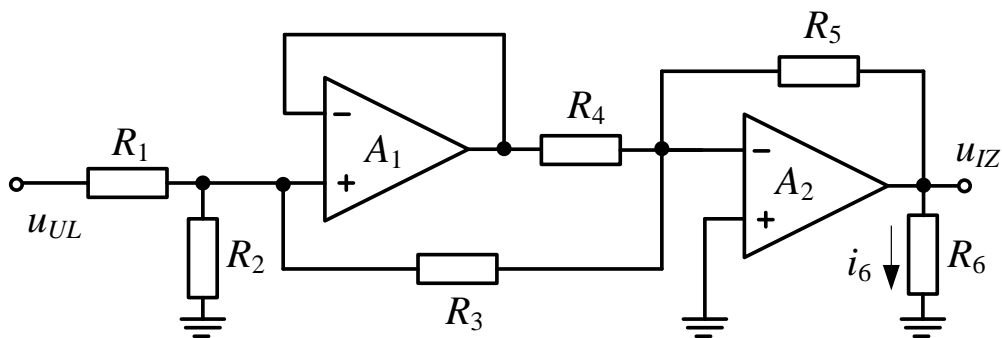
ZADATAK 3. Za pojačalo sa slike zadano je $U_{CC} = 12 \text{ V}$, $R_g = 500 \Omega$, $R_T = 2 \text{ k}\Omega$, $R_E = 3 \text{ k}\Omega$. Parametri tranzistora su $\beta = h_{fe} = 100$ i $U_\gamma = 0,7 \text{ V}$. Zanimariti porast struje kolektora u normalnom aktivnom području. Naponski ekvivalent temperature iznosi $U_T = 25 \text{ mV}$.

- a) Ako je naponsko pojačanje $A_v = u_{iz}/u_{ul} = 0,9896$, odrediti iznose otpornika R_1 i R_2 ako vrijedi da je $R_2 = 2 \cdot R_1$. Provjeriti radi li tranzistor u normalnom aktivnom području (4 boda).

- b) Nacrtati shemu pojačala za dinamičku analizu, odrediti strujno pojačanje $A_I = i_{iz}/i_{ul}$, ulazni otpor R_{ul} i izlazni otpor R_{iz} (4 boda).

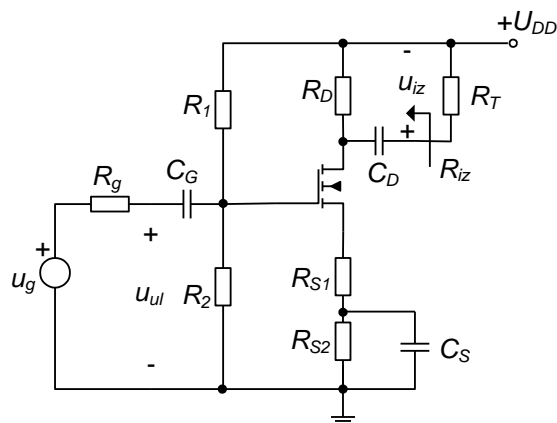
ZADATAK 4. Za zadani sklop izračunati pojačanje $A_v = u_{IZ}/u_{UL}$. Ako u_{UL} iznosi 1 V, izračunati iznos struje i_6 . Otpornici su iznosa: $R_1 = 1 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 4,7 \text{ k}\Omega$, $R_3 = 6,8 \text{ k}\Omega$, $R_4 = 2 \text{ k}\Omega$, $R_5 = 12 \text{ k}\Omega$ i $R_6 = 5,6 \text{ k}\Omega$. Operacijska pojačala su idealna (6 bodova).

PITANJA

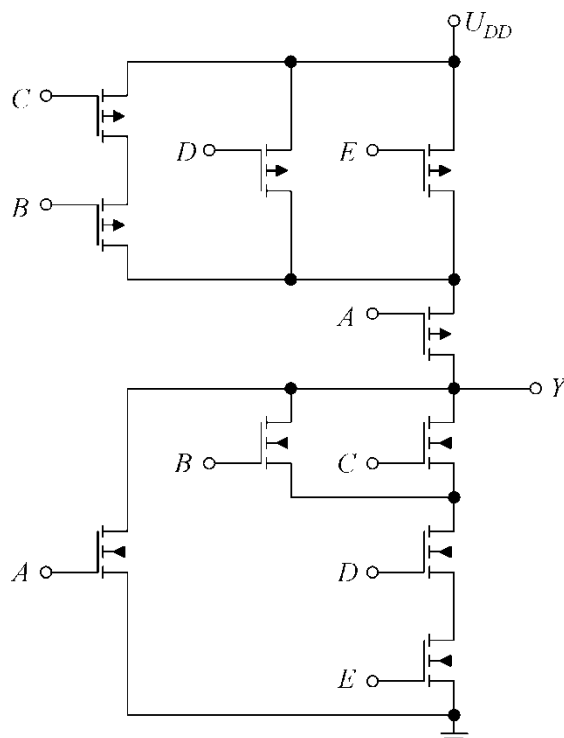
1. Kakva je statička radna točka za pojačalo na slici? Ako odspojimo R_T što se događa s iznosom naponskog pojačanja $A_v = u_{iz}/u_{ul}$ i izlaznim otporom R_{iz} (2 boda)?

- Radna točka nije stabilizirana, $|A_v|$ se ne mijenja, R_{iz} raste.
- Radna točka je stabilizirana, $|A_v|$ raste, R_{iz} raste.
- Radna točka nije stabilizirana, $|A_v|$ pada, R_{iz} pada.
- Radna točka je stabilizirana, $|A_v|$ raste, R_{iz} se ne mijenja.
- Radna točka je stabilizirana, $|A_v|$ se ne mijenja, R_{iz} se ne mijenja.

2. Koju logičku funkciju ostvaruje CMOS sklop na slici (2 boda)?

- $Y = A(BC + D + E)$.
- $Y = A + (B + C)DE$.
- $Y = \overline{A(BC + D + E)}$.
- $Y = A + (B + C)DE$.
- Niti jedan od odgovora.

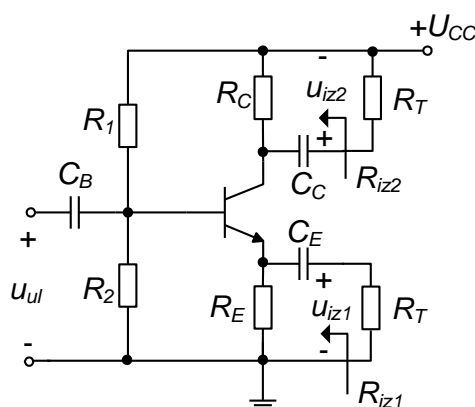

3. Dva bipolarna tranzistora imaju sve tehnološke karakteristike iste, osim širine baze. Prvi tranzistor ima širu bazu od drugog tranzistora. U kakvom su odnosu faktori efikasnosti emitera i bazni transportni faktori kada tranzistori rade u normalnom aktivnom području i priključeni su na iste napone (**2 boda**)?

- a) $\gamma_1 = \gamma_2, \beta_1^* < \beta_2^*$.
- b) $\gamma_1 > \gamma_2, \beta_1^* < \beta_2^*$.
- c) $\gamma_1 < \gamma_2, \beta_1^* = \beta_2^*$.
- d) $\gamma_1 > \gamma_2, \beta_1^* = \beta_2^*$.
- e) $\gamma_1 < \gamma_2, \beta_1^* < \beta_2^*$.

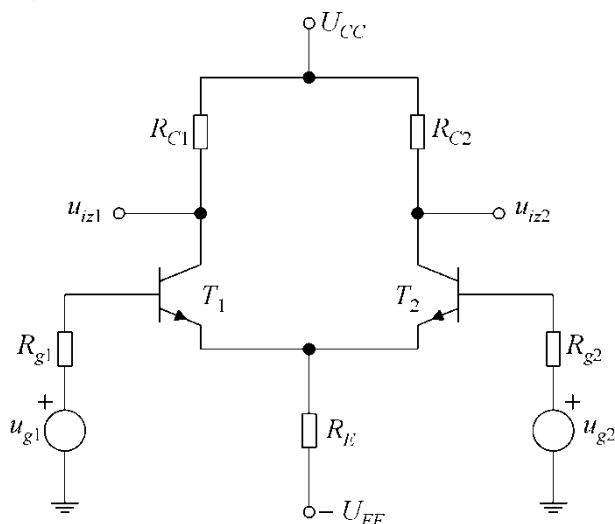
4. Za pojačalo na slici vrijedi $R_C = R_E$. Radna točka tranzistora postavljena je u normalno aktivno područje. Za izlazne napone u_{iz1} i u_{iz2} te izlazne otpore R_{iz1} i R_{iz2} vrijedi (**2 boda**):

- a) u_{iz1} i u_{iz2} su u protufazi, $R_{iz1} < R_{iz2}$.
- b) u_{iz1} i u_{iz2} su u fazi, $R_{iz1} > R_{iz2}$.
- c) u_{iz1} i u_{iz2} su u protufazi, $R_{iz1} = R_{iz2}$.
- d) u_{iz1} i u_{iz2} su u fazi, $R_{iz1} = R_{iz2}$.
- e) u_{iz1} i u_{iz2} su u protufazi, $R_{iz1} > R_{iz2}$.

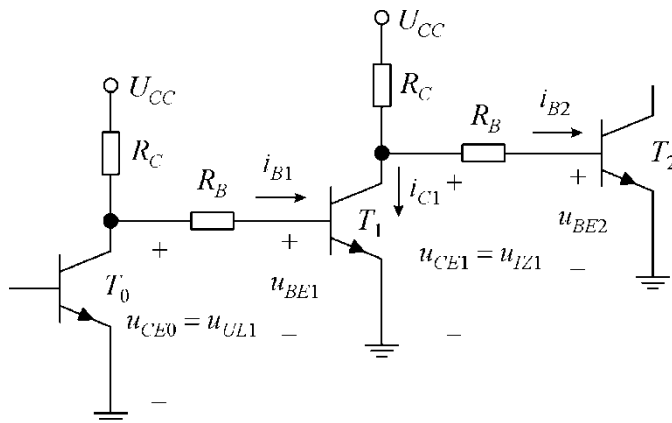
5. Zajednički i diferencijski napon diferencijskog pojačala sa slike su $u_z = -2 \sin \omega t$ mV i $u_d = -6 \sin \omega t$ mV. Koliki su naponi u_{g1} i u_{g2} (**2 boda**)?

- a) $u_{g1} = -5 \sin \omega t$ mV i $u_{g2} = -7 \sin \omega t$ mV
- b) $u_{g1} = +2 \sin \omega t$ mV i $u_{g2} = -6 \sin \omega t$ mV
- c) $u_{g1} = +1 \sin \omega t$ mV i $u_{g2} = -5 \sin \omega t$ mV
- d) $u_{g1} = -1 \sin \omega t$ mV i $u_{g2} = +5 \sin \omega t$ mV
- e) $u_{g1} = +5 \sin \omega t$ mV i $u_{g2} = +7 \sin \omega t$ mV

6. Odrediti minimalnu vrijednost otpora R_C u sklopu na slici da bi osigurao rad tranzistora T_1 u zasićenju. Zadano je $U_{CC} = 5\text{ V}$, $U_{CEzas} = 0,2\text{ V}$, $U_{BEzas} = 0,8\text{ V}$, $R_B = 80\text{ k}\Omega$, β može imati vrijednosti od 60 do 80. Odrediti napon logičke 1 na izlazu tranzistora T_1 , ako R_C ima minimalnu vrijednost (2 boda).

- a) $R_{Cmin} = 1,16\text{ k}\Omega$, $U_1 = 4,94\text{ V}$.
- b) $R_{Cmin} = 1,55\text{ k}\Omega$, $U_1 = 5\text{ V}$.
- c) $R_{Cmin} = 1,55\text{ k}\Omega$, $U_1 = 4,92\text{ V}$.
- d) $R_{Cmin} = 1,16\text{ k}\Omega$, $U_1 = 5\text{ V}$.
- e) $R_{Cmin} = 1,52\text{ k}\Omega$, $U_1 = 5\text{ V}$.

7. Koliko iznosi izlazni napon u_{IZ} sklopa na slici, ako je iznos naponskog pojačanja operacijskog pojačala $A_{VOP} = 10000$? Ostali parametri pojačala su idealni (2 boda).

- a) -10 V .
- b) $+1\text{ V}$.
- c) $+10\text{ V}$.
- d) -1 V .
- e) $+0,0001\text{ V}$.

